

Hračky jako nebezpečné výrobky

Spotřebitelé mohli v posledních týdnech na webu MZ a KHS zaznamenat zvýšený výskyt hlášených nebezpečných výrobků, konkrétně plastových hraček. Jedná se o výsledky kontrolní činnosti z konce minulého roku, spojené s odběry vzorků plastových hraček, cíleně zaměřené na sledování obsahu „ftalátů“ (estery kyseliny ftalové). Ftaláty patří do skupiny tzv. změkčovadel, hojně využívaných při průmyslové výrobě různých plastových výrobků, zvláště z PVC, jako jsou hračky, zdravotnické prostředky, kosmetické přípravky, podlahové krytiny a stavební materiály, insekticidy, barvy a v neposlední řadě i obalové materiály pro potraviny. Důvodem jejich používání je zlepšení mechanických vlastností výrobku – změkčení. Nebezpečné ftaláty jsou již nyní v PVC průmyslu nahraditelné tzv. alternativními polymery, které neobsahují změkčovadla, protože jsou samy od sebe pružné. Patří mezi ně např. polyetylen, polypropylen, polyuretan, silikon.

Použití ftalátů při výrobě hraček není zakázané, je však limitované hodnotou do 0,1 % hmotnostních, tudíž záleží na výrobci, jak má nastavený systém správné výrobní praxe a kontroly kvality výrobku. U hraček vyráběných mimo EU, nejčastěji v Číně, by měl kvalitu ověřovat dovozce, což se v praxi může ukázat jako slabé místo.

Jaké je riziko?

Tyto chemické látky jsou pro člověka toxické, kromě jiného mohou poškodit jeho reprodukční schopnosti, negativně ovlivnit zdravý vývoj plodu, poškodit játra a ledviny, proto je jejich použití v hračkách omezené hodnotou do 0,1 % hmotnosti výrobku. Omezení se týká tří, z toxikologického hlediska nejvýznamnějších ftalátů, zkratkami označených jako DEHP, DBP a BBP. Zejména u malých dětí je riziko umocněné tím, že při hře s hračkou, kdy mnohdy dochází k olizování a okusování, mohou estery kyseliny ftalové přicházet do kontaktu s ústy a kůží dítěte a společně se slinami mohou být i konzumovány.

Co v této věci dělá KHS?

V roce 2017 byla na území Moravskoslezského kraje v tržní síti ověřována přítomnost 150 výrobků, které byly shledány jako nebezpečné, z odebraných 18 vzorků hraček byl u 5 z nich obsah esterů kyseliny ftalové nadlimitní. Při takovém zjištění musí osoby odpovědné za výrobek nevyhovující výrobky stáhnout z prodeje, informovat spotřebitele o možnosti jejich vrácení, za porušení legislativy jsou ze

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

strany KHS pokutování a informace o nebezpečných výrobcích jsou Ministerstvem zdravotnictví vyhlášeny a zveřejněny. S ohledem na dosavadní výsledky budou kontroly plastových hraček pokračovat i v roce 2018.

Co může udělat spotřebitel?

- sledujte webové stránky [KHS](#) nebo web [Ministerstva zdravotnictví](#)
- v případě, že máte takový nebezpečný výrobek doma (nebo jen podezření) okamžitě zamezte jeho dalšímu používání
- výrobek můžete, s odkazem na informaci KHS, vrátit prodejci, který by Vám měl vrátit peníze
- ftaláty bývají spojovány s levnými hračkami z měkčeného plastu, proto při výběru hraček, které nemusí být měkké, jako např. panenky, dávejte přednost výrobkům na omak tuhým, případně výrobkům z jiných materiálů než plastů.
- určitým vodítkem by mohla být také cena, u značkových (a tedy dražších) výrobků lze očekávat vyšší úroveň kvality, což je ovšem také výzvou pro výrobce padělků

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111, Fax: 595 138 109

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f